

FUZÛLÎ (?-1556)

Asıl adı Mehmet'tir. Büyük Selçuklular döneminde Irak'a yerleşmiş olan Oğuzların Bayat boyundandır. Divan Edebiyatının en büyük şairlerindendir. "Fuzûlî" mahlasını isteyerek almıştır. Nedenini ise diğer mahlaslarını başka şairlerin de kullanmasına bağlar.

Necefte İmam Ali türbesine bir ömür hizmet etmiş ve bu hizmetten aldığı az bir ücretle geçinmiştir. Kanuni Sultan Süleyman'ın Bağdat'a geldiği sırada padişaha ve vezirlere kasideler yazmış ve sonuçta kendisine dokuz akçe maaş bağlanmıştır. Ancak Kanuni'nin İstanbul'a dönüşünden sonra onu da alamamıştır. Bunun üzerine Nişancı Celâlzâde Mustafa Çelebi'ye gönderdiği "Şikayetnâme" adlı mektubu yazmıştır.

Şiirlerinin başlıca konusu ise aşktır. Aşk şairi olarak bilinir. Bu beşeri aşktan, ilahi aşka doğru bir yöneliştir.

Gazel, kaside, mesnevi, murabba tarzında şiirler yazmıştır. Peygamberimize ithafen yazdığı "Naat" ya da diğer adıyla " Su Kasidesi" ile de tanınmıştır. Mensur eserleri de vardır.

Fuzûlî'nin dili diğer çağdaşlarına göre daha sadedir. Irak bölgesinde kullanılan Azeri şivesiyle şiirlerini yazmıştır.

ESERLERİ:

- 1.Türkçe Divan
- 2.Farsça Divan
- 3.Arapça Divan
- 4.Leylâ vü Mecnûn: Mesnevidir.
- 5.Hadîkatü's Süedâ(Uluların Bahçesi) : Kerbelâ faciasını anlattığı Türkçe eserdir.
- 6.Beng u Bâde (Esrar ve Şarap): 500 beyitlik bir mesnevidir. Bu eseri Şah İsmail'e ithaf etmiştir. Alegorik bir eserdir. "Esrar" ile Sultan 2.Bâyezîd, "Şarap" ile Şah İsmail temsil edildiği iddia edilir.
- 7.Heft Câm(Yedi Kadeh): Farsça küçük bir mesnevidir.
- 8.Rind u Zahid: Farsça küçük, mensur bir eserdir.
- 9.Hüsn ü Aşk (Güzellik ve Aşk): Farsça mensur bir eserdir.
- 10.Şikayetnâme
- 11.Hâdis-i Erbâ'in Tercümesi: Hadis çevirileri.

Kaynak: Kabaklı Ahmet, Türk Edebiyatı 2. Cilt. Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları